Joi, 8 octombrie 2020

P9_TA(2020)0260

Situația migranților etiopieni din centrele de detenție din Arabia Saudită

Rezoluția Parlamentului European din 8 octombrie 2020 referitoare la situația migranților etiopieni din centrele de detenție din Arabia Saudită (2020/2815(RSP))

(2021/C 395/08)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Arabia Saudită, în special cea din 11 martie 2014 referitoare la Arabia Saudită, relațiile sale cu UE și rolul său în Orientul Mijlociu și Africa de Nord ([1]), cea din 12 februarie 2015 referitoare la cazul lui Raif Badawi ([2]), cea din 8 octombrie 2015 referitoare la cazul lui Ali Mohammed al-Nimr ([3]), cea din 31 mai 2018 referitoare la situația apărătorilor drepturilor femeilor din Arabia Saudită ([4]) și cea din 25 octombrie 2018 referitoare la uciderea jurnalistului Jamal Khashoggi în consulatul saudit din Istanbul ([5]), precum și cele din 25 februarie 2016 referitoare la situația umanitară din Yemen ([6]) și din 30 noiembrie 2017 ([7]) și 4 octombrie 2018 ([8]) referitoare la situația din Yemen,

— având în vedere Rezoluția sa din 3 mai 2018 referitoare la protecția copiilor migranți (2018/2666(RSP)) ([9]),

— având în vedere Rezoluția sa din 5 aprilie 2017 referitoare la abordarea deplasărilor refugiaților și migranților: rolul acțiunii externe a UE (2015/2342(INI)) ([10]),

— având în vedere declarația Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM) din 15 septembrie 2020, intitulată „Necesitatea unei acțiuni urgente privind condițiile de detenție în Regatul Arabiei Saudite: directorul general al OIM”,

— având în vedere Rezoluția Adunării Generale a ONU din 19 decembrie 2018 intitulată „Pactul mondial pentru asigurarea unei migrații legale, desfășurate în condiții de siguranță și de ordine”,

— având în vedere Convenția ONU privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și a membrilor familiilor acestora,

— având în vedere articolul 144 din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât, din aprilie 2020, potrivit rapoartelor Human Rights Watch, aproximativ 30 000 de migranți etiopieni, inclusiv femei însărcinate și copii, sunt deținuți în mod arbitrar în Arabia Saudită în condiții îngrozitoare după ce au fost expulzați cu forța din nordul Yemenului de către autoritățile houthi; întrucât se pare că mulți dintre acești migranți au traversat frontiera sub focul încrucișat al forțelor saudite și houthi; întrucât se estimează că aproximativ 2 000 de migranți care au rămas blocați pe partea yemenită a frontierei, în condiții extrem de dificile, agravate de pandemia de COVID-19 nu dispun de niciun fel de mijloace pentru satisfacerea nevoilor lor de bază;

B. întrucât lucrătorii migranți au fost arestați în mod violent de către forțele saudite și au fost închiși în centrul de detenție Al-Dayer, înainte de a fi transferați în zece alte centre de detenție, în special în închisoarea Shmeisi, între orașele Jeddah și Mecca, și în închisoarea centrală din Jizan, în care se pare că se află mii de deținuți etiopieni; întrucât, potrivit autorităților consulare etiopiene, aceștia nu dispun de alimente și apă suficiente, de instalații sanitare și de îngrijiri medicale adecvate, iar rănile lor provocate de arme de foc nu au fost tratate; întrucât au fost raportate mai multe decese, inclusiv în rândul copiilor, și mai mulți deținuți au încercat să se sinucidă; întrucât cei care au încercat să se plângă de condițiile lor gărzilor se pare că au fost grav torturați de către forțele de securitate saudite;

([1]) JO C 378, 9.11.2017, p. 64.
([2]) JO C 310, 25.8.2016, p. 29.
([3]) JO C 349, 17.10.2017, p. 34.
([4]) JO C 76, 9.3.2020, p. 142.
([5]) JO C 345, 16.10.2020, p. 67.
([6]) JO C 35, 31.1.2018, p. 142.
([7]) JO C 356, 4.10.2018, p. 104.
([8]) JO C 11, 13.1.2020, p. 44.
([9]) JO C 41, 6.2.2020, p. 41.
([10]) JO C 298, 23.8.2018, p. 39.

C. întrucât lucrătorii migranți, inclusiv din țările din Africa și Asia, reprezintă aproximativ 20 % din populația Arabiei Saudite și au jucat un rol esențial în economiile Arabiei Saudite și ale altor țări din regiune, ocupând de cele mai multe locuri de muncă slab remunerate și epuizante din punct de vedere fizic; întrucât exploatarea și abuzurile asupra acestor lucrători cu salarii mici, fără acces sau cu un acces limitat la drepturi, au fost bine documentate în numeroase rapoarte ale ONU și ale altor organizații internaționale;

D. întrucât, în cadrul sistemului Kafala, un sistem abuziv de sponsorizare a vizelor, pe care organizațiile de apărare a drepturilor omului îl consideră o formă de sclavie modernă, lucrătorii migranți nu pot să intre sau să iasă din țară sau să își schimbe locul de muncă fără consimțământul sponsorului lor, nu au protecție juridică și sunt adesea neplătiți sau prost plătiți; întrucât se pare că Arabia Saudită are în vedere abolirea sistemului Kafala;

E. întrucât, ca urmare a pandemiei actuale de COVID-19, presiunea exercitată asupra grupurilor vulnerabile, în special a lucrătorilor migranți, în Arabia Saudită, dar și în alte țări din regiune, a crescut, ceea ce a condus la creșterea nivelului de discriminare și de ostilitate față de aceștia; întrucât migranții sunt adesea stigmatizați pentru că ar fi transmis virusul COVID-19, motiv pentru care își pierd adesea locurile de muncă și se regăsesc în situații foarte periculoase, nedispunând de o locuință și de un salariu și, prin urmare, având foarte puține posibilități de a-și regulariza singuri situația sau de a finanța o posibilă întoarcere în țara lor de origine;

F. întrucât, în noiembrie 2017, Arabia Saudită a lansat o campanie vizând migranții acuzați de încălcarea legilor și reglementărilor privind reședința, securitatea frontierelor și munca; întrucât, în septembrie 2019, autoritățile au anunțat că campania s-a soldat cu peste 3,8 milioane de arestări și a demarat peste 962 000 de proceduri de deportare; întrucât, potrivit OIM, aproximativ 380 000 de etiopieni au fost deportați din Arabia Saudită în Etiopia în perioada mai 2017 – aprilie 2020;

G. întrucât guvernul etiopian este conștient de condițiile îngrozitoare în care cetățenii săi sunt deținuți în Arabia Saudită; întrucât remiterile de bani din partea etiopienilor care se află în străinătate reprezintă o parte importantă a economiei etiopiene și sunt esențiale pentru multe familii;

H. întrucât autoritățile saudite nu au realizat nicio anchetă efectivă, în pofida faptului că au afirmat că vor investiga situația la începutul lunii septembrie 2020; întrucât condițiile de detenție s-au înrăutățit, deținuții fiind între timp bătuți și privați de telefoanele lor mobile;

I. întrucât relele tratamente aplicate migranților se încadrează într-un context mai larg de încălcări frecvente ale drepturilor omului în Arabia Saudită; întrucât autoritățile saudite utilizează restricțiile impuse de necesitatea de a combate COVID-19 ca pretext pentru a încălca în continuare drepturile fundamentale ale prizonierilor politici, cum ar fi apărătoarea drepturilor femeilor Loujain al-Hathloul și unii membri disidenți ai familiei regale, cum ar fi prințesa Basmah bimt Saud și prințul Salman bin Abdulaziz bin Salman, menținându-i în detenție arbitrară și fără posibilitatea de a comunica; întrucât arestarea acestor activiști și a altor activiști politici reprezintă o parte a represiunii severe a dizidenților de către autoritățile saudite, care include uciderea jurnalistului Jamal Khashoggi în consulatul saudit din Istanbul în 2018, pentru care nu a fost stabilită încă nicio responsabilitate reală;

J. întrucât, potrivit Raportorului special al ONU privind execuțiile extrajudiciare, sumare sau arbitrare, autoritățile din Arabia Saudită comit abuzuri prin utilizarea tehnologiei de supraveghere electronică; întrucât Arabia Saudită rămâne una dintre primele cinci țări din lume care aplică pedeapsa cu moartea;

K. întrucât Regatul Arabiei Saudite înregistrează unul dintre cele mai scăzute niveluri de ratificare a tratatelor internaționale fundamentale privind drepturile omului și nu a ratificat principalele instrumente relevante pentru protecția împotriva detenției arbitrare și a luării în custodie publică a imigranților, inclusiv Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii, care prevede mecanisme naționale de prevenire și vizite de monitorizare a detenției, Convenția privind lucrătorii migranți, Convenția privind statutul refugiaților și Convenția privind apatridia;

L. întrucât, la reuniunea sa cu ministrul afacerilor externe al Arabiei Saudite, Faisal Bin Farhan Al Saud, care a avut loc la Bruxelles la 29 septembrie 2020, Înaltul Reprezentant, Josep Borrell, a reafirmat intenția UE de a intensifica dialogul privind drepturile omului;

Joi, 8 octombrie 2020

1. condamnă cu fermitate relele tratamente aplicate migranților etiopieni și încălcările drepturilor fundamentale ale acestora, în special în centrele de detenție din Arabia Saudită; invită autoritățile saudite să elibereze imediat toți deținuții, acordând prioritate celor aflați într-o situație deosebit de vulnerabilă, inclusiv femeile și copiii;

2. solicită autorităților saudite să se asigure că toate persoanele care intră pe teritoriul Arabiei Saudite din Yemen pot face acest lucru în condiții de siguranță și sunt transferate la un centru de primire corespunzător, care să respecte standardele internaționale privind alimentele, serviciile medicale și de sănătate, instalațiile sanitare, igiena personală, ferestrele și lumina, îmbrăcămintea, suprafața solului, temperatura, ventilarea și exercițiile în aer liber, precum și toate măsurile de precauție necesare pentru a limita transmiterea virusului COVID-19, a tuberculozei și a altor boli; îndeamnă să se încerce să se identifice alternative neprivative de libertate la detenție pentru migranți și refugiați și respinge, în acest sens, orice tratament inuman sau degradant al migranților;

3. îndeamnă Arabia Saudită să înceteze imediat tortura și alte rele tratamente în detenție și să asigure o îngrijire mentală și fizică adecvată pentru toți, în special pentru supraviețuitorii violurilor; reamintește că, așa cum a afirmat Comitetul ONU pentru drepturile copilului, copiii nu ar trebui deținuți niciodată din motive legate de imigrație și că detenția nu poate fi justificată niciodată ca fiind în interesul superior al copilului; invită autoritățile saudite să elibereze de urgență copiii împreună cu membrii familiilor lor și să prevadă alternative la detenție sigure și neprivative de libertate, la care agențiile umanitare să poată avea acces în mod regulat;

4. îndeamnă autoritățile saudite să efectueze o anchetă independentă și imparțială cu privire la toate acuzațiile de încălcare a drepturilor omului, inclusiv utilizarea armelor de foc împotriva migranților la frontiere și uciderile ilegale, tortura și alte rele tratamente aplicate în timpul detenției, să îi tragă la răspundere pe toți autorii acestor fapte în cadrul unor procese echitabile care respectă standardele internaționale, fără a recurge la pedeapsa cu moartea sau la pedepse corporale, și să acorde îngrijire mentală și fizică adecvată celor care au suferit în condiții îngrozitoare;

5. îndeamnă autoritățile saudite să le permită cu promptitudine observatorilor internaționali independenți, inclusiv Reprezentantului Special al UE pentru drepturile omului, să intre în țară, să monitorizeze periodic închisorile și centrele de detenție, să desfășoare anchete imparțiale cu privire la acuzațiile de tortură și de decese suspecte în detenție și să efectueze vizite private și periodice la prizonieri;

6. își reiterează solicitarea adresată Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului privind eliberarea tuturor persoanelor deținute fără un temei juridic suficient, asigurând, în același timp, un acces adecvat la asistență medicală și creând condiții pentru punerea în aplicare corespunzătoare a măsurilor de atenuare a pandemiei, inclusiv distanțarea socială;

7. le reamintește încă o dată autorităților saudite obligațiile internaționale care le revin în temeiul Declarației universale a drepturilor omului, al Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice și al Convenției ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;

8. recunoaște că economia Arabiei Saudite își datorează parțial bogăția și prosperitatea celor aproximativ 13 milioane de lucrători străini și migranți din țară și, prin urmare, observă că procesul actual de modernizare la nivel intern trebuie să includă o reformă a politicilor în domeniul muncii și al imigrației, pentru a oferi condiții de muncă adecvate lucrătorilor străini și pentru a preveni stigmatizarea și exploatarea acestora;

9. invită guvernul Arabiei Saudite să colaboreze cu Organizația Internațională a Muncii (OIM) în vederea abolirii complete a sistemului kafala și să ofere garanții juridice adecvate pentru toți lucrătorii migranți din țară, inclusiv prin inspecții structurale ale condițiilor lor de muncă; își exprimă preocuparea cu privire la impactul deosebit de negativ al discriminării sistemice a femeilor migrante și, în special, a lucrătorilor casnici migranți, care sunt mai vulnerabili la abuzul fizic, la un program de lucru extrem de lung și la lipsa libertății de circulație și suferă adesea din cauza faptului că angajatorii lor dețin controlul asupra transferului la alt loc de muncă sau a părăsirii țării; invită guvernul Arabiei Saudite să ratifice convențiile fundamentale ale OIM privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical (nr. 87) și privind dreptul de organizare și negociere colectivă (nr. 98);

10. solicită garanții că nu vor exista returnări în masă și că cererile de azil vor fi examinate de la caz la caz;

11. solicită guvernului Etiopiei să faciliteze repatrierea voluntară, sigură și demnă a tuturor migranților etiopieni cât mai repede posibil, inclusiv prin colaborarea cu OIM, acordând prioritate femeilor, copiilor și persoanelor vulnerabile; solicită ca asistența consulară și vizitele să le fie permise tuturor resortisanților etiopieni aflați în detenție în Arabia Saudită și încurajează guvernul etiopian să răspundă în timp util și în mod eficace la cererile de sprijin;

12. își reiterează sprijinul pentru Pactul mondial al ONU pentru asigurarea unei migrații legale, desfășurate în condiții de siguranță și de ordine, întrucât promovează standarde care le permit țărilor gazdă să protejeze mai bine drepturile fundamentale ale omului în cazul grupurilor vulnerabile, cum ar fi migranții economici etiopieni blocați în Arabia Saudită și Yemen;

13. ia act de faptul că atât Arabia Saudită, cât și Etiopia au un interes reciproc de a institui un mecanism de cooperare în materie de mobilitate, menit să faciliteze complementaritatea piețelor forței de muncă din cele două țări, și reamintește că Pactul mondial al ONU pentru asigurarea unei migrații legale, desfășurate în condiții de siguranță și de ordine oferă consiliere și consolidarea capacităților în acest domeniu;

14. își exprimă preocuparea cu privire la intensificarea represiunii împotriva apărătorilor drepturilor omului din Arabia Saudită și la procesele vădit injuste intentate migranților și membrilor minorității șiite din această țară; ia act de anunțul recent potrivit căruia, în majoritatea cazurilor, biciuirea ca formă de pedeapsă va fi înlocuită cu închisoarea; îndeamnă guvernul Arabiei Saudite să impună imediat un moratoriu asupra pedepsei cu moartea și a oricărei forme de pedeapsă corporală, inclusiv amputarea și flagelarea, în vederea abolirii complete a acestora;

15. invită SEAE și statele membre să solicite Arabiei Saudite să elibereze imediat toate persoanele reținute în mod abuziv pentru că și-au exercitat drepturi de bază, inclusiv apărătorii drepturilor femeilor, activiștii politici și alții; își exprimă preocuparea cu privire la situația lui Raif Badawi, laureat al Premiului Saharov în 2015, aflat în detenție abuzivă, care a fost, conform relatărilor, victima unei tentative de asasinare în închisoare, și solicită eliberarea sa imediată și necondiționată;

16. invită Regatul Arabiei Saudite să se abțină de la orice discriminare sistemică împotriva femeilor, a migranților, inclusiv a femeilor migrante, și a minorităților, inclusiv a minorităților religioase; regretă faptul că, în pofida unor reforme binevenite privind statutul femeilor introduse începând din 2019, există în continuare legi discriminatorii împotriva acestora, inclusiv în ceea ce privește statutul lor personal, iar sistemul de tutelă exercitată de bărbați nu a fost încă pe deplin abolit;

17. solicită autorităților saudite să îi elibereze necondiționat pe toți apărătorii drepturilor femeilor, în special pe activiștii din cadrul mișcării „Dreptul femeilor de a conduce autovehicule” Loujain al-Hathloul și Fahad Albutairi, Samar Badawi, Nassima al-Sada, Nouf Abdulaziz și Maya'a al-Zahrani, precum și să renunțe la toate acuzațiile împotriva acestora și împotriva lui Iman al-Nafjan, Aziza al-Yousef, Amal al-Harbi, Ruqayyah al-Mharib, Shadan al-Anezi, Abir Namankni și Hatoon al-Fassi; condamnă cu fermitate toate actele de tortură, abuzurile sexuale și alte forme de maltratare la care sunt supuși aceștia; solicită o anchetă imparțială cu privire la încălcarea drepturilor omului în cazul lor și cere ca toți făptașii să fie aduși în fața justiției;

18. invită guvernul Arabiei Saudite să modifice articolul 39 din Legea fundamentală din 1992 și Legea privind combaterea criminalității informatice, pentru a garanta libertatea presei și libertatea de exprimare atât offline, cât și online; invită guvernul Arabiei Saudite să își modifice Legea privind asociațiile în conformitate cu dreptul internațional, pentru a permite înființarea și funcționarea unor organizații independente pentru drepturile omului;

19. îndeamnă autoritățile din Arabia Saudită să permită Raportorului special al ONU pentru drepturile omului în cazul migranților și Raportorului special al ONU pentru situația apărătorilor drepturilor omului accesul neîngrădit în țară, în conformitate cu mandatele lor respective;

20. invită delegația UE și misiunile diplomatice ale statelor membre ale UE în Arabia Saudită să solicite de urgență permisiunea de a vizita centrele de detenție ale migranților; insistă asupra faptului că promovarea drepturilor omului trebuie să se afle în centrul politicii externe a UE;

21. îndeamnă ÎR/VP, SEAE și statele membre, împreună cu Reprezentantul Special al UE pentru drepturile omului, să inițieze elaborarea unei abordări comune în vederea punerii în aplicare efective a Orientărilor UE cu privire la apărătorii drepturilor omului în Arabia Saudită; invită, în acest sens, VP/ÎR să identifice criterii de referință specifice și obiective concrete înainte de lansarea unui dialog privind drepturile omului cu Arabia Saudită;

Joi, 8 octombrie 2020

22. solicită autorităților din Arabia Saudită să ratifice Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, să renunțe la rezervele formulate față de Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW), să ratifice Protocolul opțional la CEDAW, să ratifice Convenția ONU privind protecția tuturor lucrătorilor migranți și a membrilor familiilor acestora, Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii, Convenția de la Geneva din 1951 și Convenția privind apatridia; îndeamnă autoritățile saudite să extindă o invitație permanentă de a vizita țara către toate structurile din cadrul procedurilor speciale ale Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU (CDO); solicită înființarea unui raportor special al ONU pentru Arabia Saudită, în conformitate cu celelalte proceduri speciale ale CDO create pentru cea mai gravă situație în materie de drepturile omului la nivel mondial;

23. solicită din nou să se pună capăt exporturilor către Arabia Saudită de tehnologie de supraveghere și alte echipamente care pot facilita represiunea internă;

24. îndeamnă din nou Consiliul să adopte mecanismul UE de sancțiuni în materie de drepturi ale omului ca o decizie referitoare la interesele și obiectivele strategice ale Uniunii în temeiul articolului 22 alineatul (1) din TUE și să se asigure că, la scurt timp după adoptarea acestuia, se aplică sancțiuni specifice la nivelul întregii UE persoanelor responsabile de uciderea jurnalistului Jamal Khashoggi;

25. îndeamnă președintele Consiliului Uniunii Europene, Președinta Comisiei Europene și statele membre să declaseze reprezentarea instituțională și diplomatică a UE la următorul summit al liderilor G20, pentru a evita legitimarea impunității pentru încălcările drepturilor omului și detențiile ilegale și arbitrare care au loc în prezent în Arabia Saudită;

26. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Serviciului European de Acțiune Externă, Secretarului General al ONU, Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, guvernului Etiopiei, Maiestății Sale Regele Salman bin Abdulaziz Al Saud, Prințului Moștenitor Mohammad Bin Salman Al Saud, guvernului Regatului Arabiei Saudite, precum și Secretarului General al Centrului pentru dialog național al Regatului Arabiei Saudite; solicită traducerea prezentei rezoluții în limba arabă.